

se hospodářsky bezdůvodně v řadu činitelů hospodářsky nutných, nehledě ani k dalším pro spotřebitele škodlivým důsledkům takové činnosti, jako je zdržení zboží na přechodu z výroby do spotřeby. Uvědomění si, že páše čin nedovolený, nebylo třeba k trestnosti skutku, neboť hospodářského významu svého činu nemohl si obžalovaný býti nevědom a neznalostí zákazu, vysloveného byť i zákonem speciálním, nelze se nikomu brániti (§§ 3, 233 tr. zák.). Totéž ještě větší mírou platí i o pletichách, v kterémžto směru rozsudek zjišťuje, že činností obžalovaného byly ceny uhlí oproti ceně nákupní až 13krát zvýšeny a že obžalovaný jednal, využívaje mimořádných válkou vyvolaných poměrů jen za účelem docílení osobního zisku a nemohl si tudíž býti nevědom, že jednání jeho bylo způsobilé, ceny tohoto předmětu stupňovati, a že ceny uhlí skutečně značně zdražilo.

Vzhledem k vývodům v odvolání obžalovaného K-a, dle nichž vazbou jest prý odpykán též náhradní trest vězení, se podotýká toto: Lichevní soud prohlásil za odpykaný trest tuhého vězení v trvání tří neděl, zostřeného jedním tvrdým lůžkem, nikoli však též pokutu peněžitou a tedy také ne náhradní trest vězení v případě její nedobytnosti. Výrok tento není v rozporu s ustanovením § 266 lit. a) tr. zák. ve znění zákona ze dne 20. července 1912, čís. 141 ř. zák. Vždyť tento zákon ponechává volnému uvážení soudu způsob, jak jest započítati vazbu do trestu na svobodě, což vychází na jevo z úvahy, že vyšetřovací vazba jest mírnější než trestní vazba, v daném případě trest tuhého vězení, zostřeného ještě tvrdým lůžkem, čemuž svědčí také obrat tohoto zákonného ustanovení »anzurechnen« a nikoliv »einzurechnen«.

Čís. 776.

Pokud jest člen vojenské policie, zakročující proti osobám civilním, osobou vrchnostenskou ve smyslu § 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 18. března 1922, Kr I 844/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 10. června 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle § 81 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Po stránce věcné (čís. 9 a) § 281 tr. ř.) dovozuje stížnost, že zde nejsou náležitosti skutkové podstaty zločinu dle § 81 tr. zák. Vojenská policie není prý povolána, zakročovati v případech jako je tento (proti civilním osobám) vůbec, a policie vojenská z Litoměřic nebyla oprávněna zvláště zakročiti mimo obvod města v Žernosekách, kde vykonává bezpečnostní službu výhradně obecní policie dle § 28 čís. 2 obec. zřízení. Stížnost není odůvodněna. Vojenská policie v Litoměřicích byla čistě vojensky organisovaným sborem bezpečnostním, který podléhal přímo tamnímu vojenskému velitelství, který však byl dle příslušných instrukcí minist. Národní obrany až do března 1920 oprávněn, zakročovati

i proti osobám civilním, a také v záležitostech politických. Ve smyslu těchto předpisů bylo používáno mužstva vojenské policie okresní politickou správou v Litoměřicích ku sesílení četnictva, v naléhavých případech i místo četnictva, kdykoliv se jednalo o zakročení proti osobám civilním, v kterémžto případě vždy byly veliteli dány příslušné instrukce. Bylo tudíž použito vojenské policie i v tomto případě, který se udál v srpnu 1919 v mezích věcné její působnosti a poněvadž Žernoseky leží v obvodu politické správy i vojenského velitelství v Litoměřicích, také v mezích místní její příslušnosti. Věcná pravomoc vojenské policie pro záležitosti civilní a politické přestala teprve na základě resoluce Národního shromáždění dle výnosu min. Nár. obrany ze dne 2. března 1920 čís. 18.244/426 (srov. výnos čsl. zemského vojenského velitelství pro Čechy z 10. března 1920 čís. 30.133 Pres. a přípis okresní politické správy v Litoměřicích z 3. března 1922, čís. 12.716), tedy v době mnohem pozdější, poněvadž tento čin byl spáchán v srpnu 1919. Dle náhledu stížnosti nelze shledávati v tom, že obžalovaný pozdvihl ruku proti S-ovi, aniž by při tom něco pronesl, ani útok na vojenského strážníka, ani pohrůžku nějakým zlem a dokonce ne nebezpečnou pohrůžku, uváží-li se, že obžalovaný byl bezbranný mladík, kdežto S. byl ozbrojen a mohl se dovolati pomoci druhých vojenských policistů, takže jeho situace nebyla nijak nebezpečná. Nelze prý také z výstupu souditi, že obžalovaný jednal v úmyslu, aby zmařil úřední nebo služební výkon. Avšak stížnost přehlíží, že rozsudek zjišťuje, že obžalovaný napřáhl ruku na strážníka S-a v úmyslu, aby ho udeřil, a zmařil tak odvedení svého otce právě v okamžiku, když S. pomáhal druhému strážníku M-ovi vyváděti B-a staršího, ozbrojeného klackem, jehož odpor musil býti dříve zlomen tím, že byl mu klacek z ruky vyražen. Poněvadž dle zjištění soudu musel také S. dříve odraziti ruku obžalovaného napřaženou k ráně, než bylo možno B-a staršího zatknouti a odvésti, spočívá ve zjištěném jednání obžalovaného nikoliv pouhé psychické násilí (pohrůžka), jak má za to rozsudek, nýbrž skutečné fyzické násilí, t. j. násilné vztažení ruky, k němuž stačí každý vážný, tedy takový odpor, který se musí dříve přemoci, chce-li vrchnostenská osoba úřední výkon vůbec provést. Rozumíť zákon vztažením ruky každé i nepřímé násilné dotknutí se osoby vrchnostenské; netřeba tedy, aby snad vrchnostenská osoba byla přemožena, stačí úplně situace, v níž pro násilné jednání pachatelovo lze provést úřední výkon pouze s použitím tělesné síly vrchnostenské osoby. Že obžalovaný jednal v úmyslu, by zmařil úřední výkon, t. j. zatčení a odvedení otcovo, rozsudek zjišťuje a náležitě odůvodňuje. Pouhým brojením proti tomuto skutkovému zjištění, jímž je soud zrušovací vázán, neprovádí stížnost uplatňovaného aniž jiného důvodu zmatečnosti.

Čís. 777.

Účinná lítost jest tu i tehdy, dá-li pachatel věc poškozenému k dispozici a, nepřijme-li ji tento, uloží ji dle § 1425 obč. zák. k soudu aneb jinak projeví ochotu, by poškozenému umožnil bezodkladné převzetí předmětu.

(Rozh. ze dne 21. března 1922, Kr I 187/22.)